

## Gaál Gaszton látogatása a szegedi tanyákon az ÉME elnök társaságában.

(A Délmagyarország munkatársától.) Gaál Gaszton, országgyűlési képviselő, az első nemzetgyűlés ismertnevű elnöke, akinek politikája az utóbbi években határozottan elkanyarodott a jobboldali szélsőségektől liberális, puritán és emberbaráti irányba, szombaton délután Szegedre érkezett. Gaál szegedi tartózkodásának egészen meglepetésszerűen olyan körülményei vannak, amelyeket csak azzal tudunk magyarázni és megtenni, hogy a képviselőház volt elnöke teljesen tájékozatlan a szegedi viszonyokkal és az itteni emberek politikai felfogásával és szereplésével. Gaál Gaszton ugyanis dr. Szécsényi Istvánnak, az ismert *fajvédőnek és ébredőelnöknek* meghívására érkezett most Szegedre és bizony az *ébredőelnök vendége is*. Nem tudjuk, hogy Gaál Gaszton tájékozva van-e mindenről, tudja-e továbbá, hogy

*dr. Szécsényinek a legkisebb talaja és gyökere sincs a tanyákon,*

ahol az ő szélsőséges elveinek alig-alig akadott eddig visszhangja. Igaz, hogy Szécsényi bekapcsolta a vendéglátás rendezésébe dr. Sőreghy Mátyást, akit vele szemben már ismernek a tanyán, továbbá Szécsi György nyugalmazott igazgató-tanítót, aki kenyere javarészt a tanyán ette meg. Ez a két vice-vendéglátó azonban *kormányparti érzelmeiről is ismert volt eddig*, hiszen igen agilisán dolgoztak a képviselőválasztáson a kormányparti lista érdekében. De Szécsi, meg Sőreghy kormányparti szereplésük mellett *jobboldali érzelmeikről is ismeretesek*, tehát politikai hitvallásuknak vannak érintkező pontjai az ébredőelnök politikai felfogásával. De már most hogy fest ez a tabló, ha a középben a robusztus erejű, párkereteket elviselni nem tudó, de a jobboldali szélsőségektől messze-messze elkanyarodott Gaál Gaszton áll?

Egy bizonyos. Gaál Gaszton, akit hívott már Szegedre dr. Gerle Imre is, Magyar Péter is, de eredménytelenül, Szécsényi István hívására eljött és vele, meg csalósaival kimegy a tanyára. Ismételjük: lehet, sőt valószínű, hogy ez a politikai melléfogás a volt nemzetgyűlési elnöknek a helyi viszonyokkal való tájékozatlanságából származik. Az ilyen melléfogásokból azonban kellemetlen következmények is támadhatnak, a jelen esetben például olyan, aminőt Gaál Gaszton semmiesetre sem akarhat aláírtasítani nevének presztízsével. Kézenfekvő ugyanis az a fellelés, hogy dr. Szécsényi nem azért akar a szegedi tanyákra pont Gaál Gasztonnal kimenni, hogy azokat

önmaga megismerje, vagy vendégével megismertesse. Lehet, hogy az ébredőelnök részéről a Gaál Gasztonnal való tanyai kirándulás közéleti sakkhúzás, hogy most levizitellen a jó tanyai nép között, elmondja ott ismert szólalait és

**a tanyai nép körében népszerű Gaál Gaszton árnyékában megkezdje a terjeszkedést.**

Csongrádra, úgy látszik, egyhamar nem szá-

mithat már az ébredők szegedi elnöke.

Erről a sakkhúzástól azonban csak dr. Szécsényi István hiheti, hogy ügyes. Teljesen kizártnak tartjuk, hogy Gaál Gaszton fedezze az ébredő politikának a tanyai nép körében való terjesztését és egészen bizonyos, hogy gondoskodni fog ismert egyenes álláspontjának kellő közhirre tételéről, ha kiderülne, hogy veszélyes és lejárában levő ébredő jelzések gyökeretverésére akarták felhasználni tekintélyét. De tévedhet még egyben dr. Szécsényi. Ő gavalléros és figyelmes házigazda lehet. Eltölthet egy-két jó napot a tanyán. De babérok sohasem fognak ott kivirulni sem az ő politikája, sem az ő személye részére.

## Az új belügyminiszteri rendelet uniformizálja a városok költségvetéseit

(A Délmagyarország munkatársától.) A belügyminiszter a város hatóságához szombaton küldte le legújabb rendeletét, amely az önkormányzati testületek hatályosabb ellenőrzését célozza. A rendelet a városok háztartásaiban minden vonalon a *legszigorubb takarékoságot írja elő*. Az évi költségvetésbe csak olyan tételeket szabad felvenni, amelyekre elengedhetetlenül szükség van. A kiadási tételeket a legnagyobb aprólékosággal kell a költségvetésbe beállítani a rendelet szerint, hogy az ellenőrzésnél minden egyes kiadási tétel hováfordítását is meg lehessen állapítani. Előírja még a rendelet, hogy az évi költségvetést *október 15-ike előtt fel kell terjeszteni a belügyminisztériumba*, hogy ott még november végéig revidálhassák.

Az új belügyminiszteri rendelkezéssel kap-

csolatban a polgármester a Délmagyarország munkatársa előtt kifejtette, hogy a városok költségvetéseiket eddig saját élelszükségletük szerint állították össze. Minden városnak *lehet különleges kiadási tétele*. Az új rendelet csak egyforma tételeket ismer és ezzel *uniformizálja a városok költségvetéseit*.

— Hogy hogyan lesz ez végrehajtható, nem tudom — mondotta a polgármester —. Annny tény, hogy *Szeged város költségvetését nem lehet más város költségvetéséhez hasonlítani*. Szegeden például a költségvetésben jelentős tételként szerepel a csatornaszivattyúzás. Ilyen kiadási tétele más városnak nincsen és így erre vonatkozólag meg kell még kérdezni a belügyminisztériumot, hogy a város az ilyen rendkívüli kiadási tételeit hogyan tüntesse fel a költségvetésben.

## Az elemi iskolákban a békebeli nivó fölé emelkedett a tanítás eredménye.

**A tanyai iskolákból örvendő nagyszámmal iratkoznak be a középiskolákba.**

(A Délmagyarország munkatársától.) A tanfelügyelőséghez befutott tanulmányi jelentések, amelyek az 1926—27. tanévről számolnak be, arról tanuskodnak, hogy ebben az évben mintegy 20 százalékkal javult az általános tanítási eredmény. A kiváló tanítási eredményt nagyban elősegítette az, hogy a felsőbb tanügyi hatóságok a legszigorubb ellenőrizték a mulasztásokat. A mulasztó iskolaköteles gyermek szülőjére nem egyszer a legmagasabb bírságot rótták ki. A szigorú ítéletek hatásaként az iskolától rettegő tanyai nebuló *csak akkor mulasztott, ha valóban*

*betegség miatt kellett otthon maradnia*, mert a szülők is vigyáztak arra, hogy gyermekeik igazolatlanul ne mulasszanak.

A jó tanulmányi eredmény másik oka az, hogy az elmúlt tanévben járványos betegség miatt nem kellett bezárni az iskolákat. A ragályos megbetegedések csak szörványosan fordultak elő és sohasem terjedtek el oly nagymértékben, hogy miattuk be kellett volna zárni az iskolákat. *Elmaradtak a szénzinc-tek is*. A város 200 millió koronával járult hozzá az iskolák fűtéséhez, úgy hogy nem volt iskola, amelyik tüzelőanyag hiányában zárta

— Csiba te, a nyavalya törje ki a fajtákat. Nektők már kitélt az esztendőtok, möhettők ürgézni, mert itt már a bécsi kutyák veszik át a hivatalt.

Nem vagyok tudója, milyen szisztéma szerint adnak vészjeleket egymásnak a pusztai kutyák, de az bizonyos, hogy mire beértek a majorba, a Triász is, meg a Burkus is egyszerre olyan hangulatba esett, mintha már kikézbessítették volna nekik a B-listás végzést. Leeresztett farkkal, lesnyint fejfel oldalogtak előre-hátra, éjszaka pedig olyan keserves vonyítást vittek véghez, mintha csak a Jack London alaszakai könyveiből tanulnák volna.

A gulyások, kanászok, béresek, csőszök se tudtak belegyőződni a dologba. Konyhán, kutnál, istállóban ha összejöttek, mind csak azon folyt a diéta, hogy lesz, mint lesz most már, ha a milliomos kutyák megjönnek.

— Ugy lössz, — mondta a gulyás az öregbéresnek, hogy a nyáron nekőd köll őket az öledbe bordanod.

— Már mér'?

— Már azért, hogy a királydinnye belé ne mőnjön a kényős talpukba.

— Hát a kórság! — káromkodta el magát a béres. — Hanem kend majd nyargalászhat, ha a krumplis-tarhonyában mögégeti szájakat a paprika, oszt kinyukban szétugatják a gulyát

— Nem félők én attul, — legyintott a vén gulyás. — Nagy böcsben tartják azokat az uri dögöket, majd möglássátok, hogy bográcsbul kávéznak.

Erre meg a béres mondta, hogy »nono«. Utóvégre ehetnek ám most a bécsi kutyák olyant is, amitől másnap fölfordulnak.

— Ótott meszetöt köll a mosléjukba keverni, arra nagyot isznak, oszt úgy mögdagad bennük, hogy szétfeszéjű őket, — adta a tanácsot egy nagyra menendő bojtárgyerek.

— Fogd be a szád, te gírhós! — förmedt rá a számadó, mint közvetlen princípálisa, de a szemé összevillant az öregbéresével.

Látnivaló volt, hogy itt többszörös ebhalál lesz, de hát mi közöm hozzá? Lehet, hogy én is csak így tennék az ő helyükben. Még se hagyhatja azt az ember, hogy mindenféle jött-ment ebbel csuffá tegyék az ő tisztességes kutyáját.

Az ügy különben elég gyorsan elintéződött. Eljövetelem előtt való nap lovasposta hozta a hírt a faluból, hogy megjöttek az uri kutyák, lehet értük menni szekérrel. Akkora ölben hozta őket a vasút, hogy beillene faluházának.

Este felé járt az idő, amikor a szekér kiérkezett a pusztára. Ott várta a major udvarán az uradalm minden épkézláb embere. Triász és társai is mind ott szűköltek a ház körül. Érezvén, hogy itt nagy baj lehet, mert ekkora embersokadalmat itt csak temetőben szoktak látni

A ketrecajtót maga a tisztartó nyitotta ki: — No gyertek, híresek!

A híresek azonban nem igyekeztek kifelé. Hargagos morgás hallatszott ki a ketrecből, mintha mindegyik a másikat tessékelné előre. Persze Bécsben a kutyák is mind udvariasságra vannak nevelve.

— Bujjatosk már ki no, fene belétek, — rázta meg a tisztartó a ketrecet.

Erre aztán csakugyan ki is ugrott a ketrecből — egy kuvasz. Aztán a második kuvasz, aztán a harmadik kuvasz. De nem olyan akárhová való kuvasz ám, hanem csupa idevaló Triász-féle kuvasz. Eppen olyan lomposak, kócosok, bozontos farkuak, még a nyelvük is akár az itthonvalóké. Az volt az első kérdésük:

— Eh-eh-chehe, szokott-e még finác erre járni?

— Ahhá-ahhá-ahhá, több, mint azelőtt!

Andrásék nem szóltak semmit, mert nem való az urakat szemtől szembe kinevetni, — csak lejjebb tolták a szemükbe a sapkát. Hanem a tisztartó egy kicsit kelleflenül nevette el magát.

— A kúlya teremtesít neki. Bizonyosan a Halbúr kuvaszaiból valók. A magunk kinustrált kutyák látod, így kell a magyar embernek még azt is a külföldről megtanulni, hogy mennyit ér a kutyája.

Most meg én mondtam, hogy »nono«. Nemcsak a kutyáival van így a magyar ember.